

Universiteit Leiden

Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen

Regels en Richtlijnen van de Examencommissies

zoals bedoeld in 7.12b lid 3 van de WHW

geldig vanaf 31 augustus 2015

Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen.....	2
Hoofdstuk 2	Taken en werkwijze van de examencommissie.....	4
Hoofdstuk 3	Aanwijzing examinatoren	7
Hoofdstuk 4	Onderwijsonderdelen, tentamens en practica.....	8
Hoofdstuk 5	Examens en getuigschriften.....	14
Hoofdstuk 6	Fraude, onregelmatigheid en plagiaat.....	17
Hoofdstuk 7	Het studiebegeleidingsplan en bindend studieadvies	19
Hoofdstuk 8	Klachten en beroepen	20
Hoofdstuk 9	Jaarlijkse verslaglegging	21
Hoofdstuk 10	Slotbepalingen.....	22

Bijlage: Aanvullende regels en richtlijnen voor de opleidingen van de faculteit W&N

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid

Deze regels en richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens, practica en examens in de bacheloropleidingen, met inbegrip van de propedeuse-examens:

- Biologie;
- Bio-Farmaceutische Wetenschappen;
- Informatica;
- Natuurkunde;
- Sterrenkunde;
- Wiskunde,

de masteropleidingen:

- Astronomy;
- Biology;
- Bio-Pharmaceutical Sciences;
- Chemistry;
- Computer Science;
- ICT in Business;
- Life Science and Technology;
- Mathematics;
- Media Technology;
- Physics,

en de minoren:

- Science and Research Based Business;
- Biodiversity and Natural Environment;
- Molecular Biotechnology;
- Human Evolution;
- Sustainable Development;
- Modern Drug Discovery;
- Disease, Signaling and Drug Targets;
- Data Science,

van de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de opleiding.

Artikel 1.2 Begripsbepaling

fraude:	elk handelen (waaronder) nalaten, daaronder begrepen plagiaat, dat belet dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk is, wordt als fraude in de zin van artikel 7.12b WHW beschouwd;
OER:	de door het faculteitsbestuur vastgestelde Onderwijs- en examenregeling van de opleiding;
practicum:	een praktische oefening waarbij proeven en/of experimenten worden uitgevoerd met gebruikmaking van apparatuur en/of biologische of chemische materialen, in de regel in een als laboratorium ingerichte ruimte;
surveillant	degene die door of namens de examencommissie is belast met het feitelijke toezicht op de orde tijdens een tentamen.
Wet	de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Voor het overige hebben de begrippen de betekenis die de wet of de OER daaraan verbindt.

Hoofdstuk 2 Taken en werkwijze van de examencommissie

Artikel 2.1 Samenstelling van de examencommissie

- 2.1.1 De examencommissie heeft een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter;
- 2.1.2 De examencommissie kiest uit haar midden een voorzitter;
- 2.1.3 Aan de examencommissie kan een ambtelijk secretaris worden toegewezen;
- 2.1.4 De examencommissie heeft ten minste één lid afkomstig van buiten de desbetreffende opleiding;
- 2.1.5 Geen van de leden van de examencommissie draagt financiële verantwoordelijkheid voor de opleiding.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

- 2.2.1 De examencommissie is het orgaan dat de opdracht heeft op objectieve en deskundige wijze vast te stellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.
- 2.2.2 Onverminderd de wet en de daarop gebaseerde regelgeving heeft de examencommissie voorts in ieder geval tot taak:
 - a. het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens, als bedoeld in Artikel 4.3, onverminderd Artikel 7.12c van de wet;
 - b. het dragen van de verantwoordelijkheid dragen voor het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens, praktische oefeningen en examens;
 - c. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de OER om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen (onder meer de zak- en slaagregeling);
 - d. het door de meest daarvoor in aanmerking komende examencommissie verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in artikel 7.3d van de wet te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad, waarbij de examencommissie tevens aangeeft tot welke opleiding van de instelling dat programma wordt geacht te behoren voor de toepassing van deze wet;
 - e. het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens, danwel het deelnemen aan een of meer praktische oefeningen op een van de gronden die zijn vermeld in de OER;
 - f. het in voorkomende gevallen verlengen van de in de OER bepaalde geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens;
 - g. het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen mondeling, schriftelijk of op een andere wijze wordt afgelegd, in afwijking van hetgeen daarover in de OER is geregeld;
 - h. het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen in openbaarheid wordt afgenomen, in afwijking van hetgeen daarover in de OER is geregeld;
 - i. het al dan niet onder oplegging van vervangende eisen verlenen van vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen;
 - j. het goedkeuren in individuele gevallen van de keuze van onderwijseenheden die tot de opleiding behoren;

- k. het op verzoek van de student en met inachtneming van het ter zake bepaalde in de OER verlenen van toegang tot het afleggen van een of meer onderdelen van het afsluitend examen voordat de student het propedeutisch examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg heeft afgelegd;
- l. het vaststellen, voor zover het faculteitsbestuur dat heeft bepaald als voorwaarde voor het afleggen van examens of onderdelen daarvan, dat het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de Nederlandse taal voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs door degene aan wie vrijstelling is verleend van de vooropleidingseis als bedoeld in Artikel 7.24 van de wet op grond van het bezit van een buiten Nederland afgegeven diploma, dan wel in geval vrijstelling is verleend van de toegangseis voor de postpropedeutische fase van de opleiding;
- m. het namens het faculteitsbestuur uitbrengen van het (bindend) studieadvies als bedoeld in Artikel 7.8b van de wet;
- n. het uitreiken van een getuigschrift en een supplement uitgereikt als bedoeld in Artikel 7.11 van de wet ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
- o. het afgeven van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door betrokkene met goed gevolg zijn afgelegd in geval een student meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd doch aan wie geen getuigschrift als bedoeld onder 2.2.2.n. kan worden uitgereikt; en
- p. het nemen van maatregelen en het opleggen van sancties indien een student of extraneus fraudeert.

Artikel 2.3 Werkwijze van de examencommissie

2.3.1 De examencommissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Bij staking der stemmen geeft het oordeel van de (plaatsvervangend) voorzitter de doorslag.

2.3.2 De examencommissie kan haar leden schriftelijk mandateren tot het nemen van bepaalde besluiten. De commissie kan de gemandateerde instructies geven ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid.

2.3.3 Gemandateerde leden nemen besluiten op basis van de OER en eerder gevormd beleid en leggen verantwoording af over hun handelen. Er wordt vastgelegd hoe deze verantwoording plaatsvindt. Bij afwijkingen van eerder gevormd beleid beslist de gehele examencommissie.

2.3.4 De voorzitter is belast met de dagelijkse zaken van de examencommissie. De voorzitter kan namens de examencommissie besluiten en legt aan de examencommissie verantwoording af over zijn handelen. In geval van twijfel wordt een zaak voorgelegd aan de voltallige examencommissie.

2.3.5 Tot de dagelijkse zaken worden gerekend:

- a. in spoedeisende gevallen, beslissingen omtrent regelingen die in afwijking van de geldende bepalingen op verzoek van de student kunnen worden getroffen; indien enigszins mogelijk wordt de meest betrokken examinator geraadpleegd alvorens een beslissing wordt genomen;
- b. waar de OER dat voorschrijft, de goedkeuring van de keuze van onderwijseenheden door de student binnen 15 werkdagen na indiening van het verzoekschrift; en
- c. het treffen van maatregelen bij inbreuk op de orde tijdens een tentamen en bij fraude, voor zover deze naar het oordeel van de voorzitter geen uitstel gedogen.

- 2.3.6 De examencommissie heeft in ieder geval het volgende vastgelegd:
- a. de samenstelling van de examencommissie;
 - b. de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter, overige leden en (ambtelijk) secretaris;
 - c. taken die gemandateerd worden aan de diverse leden, inclusief wijze van verantwoording over besluitvorming;
 - d. vergaderfrequentie, openbaarheid en geheimhouding;
 - e. wijze van verslaglegging en archivering van vergaderingen en besluiten;
 - f. interne werkwijze ten aanzien van:
 - aanwijzing examinatoren;
 - borging kwaliteit van tentamens;
 - aanvragen vrijstelling;
 - fraude;
 - BSA.
 - g. registratie van de handtekeningen van de leden.

Artikel 2.4 Mandaat

Alle bevoegdheden door of krachtens de wet, de OER, of deze regels en richtlijnen toegekend aan de examencommissie, kunnen door deze gemandateerd worden aan docenten van de opleiding of aan commissies waarvan ten minste twee docenten van de opleiding deel uitmaken. Dit mandaat wordt schriftelijk vastgelegd.

Hoofdstuk 3 Aanwijzing examinatoren

3.1.1 Voor de aanvang van elk studiejaar en verder zo vaak als dat noodzakelijk is wijst de examencommissie voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan examinatoren aan en maakt dit schriftelijk aan de examinatoren bekend.

3.1.2 Een examiner beschikt over vakdeskundigheid en toetsdeskundigheid overeenkomstig de eisen genoemd in Artikel 4.2 en Artikel 4.3.

3.1.3 De examencommissie kan meer dan één examiner voor een tentamen aanwijzen.

3.1.4 De examencommissie kan externe examinatoren aanwijzen. Zij vergewist zich ervan dat deze examinatoren voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. De externe examinatoren ontvangen een aanstellingsbrief van de examencommissie waarin vermeld staat dat zij zijn aangewezen als externe examiner en voor het afnemen van welk tentamen zij aangewezen zijn.

3.1.5 De examencommissie maakt de aangewezen examinatoren bekend aan de studenten en betrokken medewerkers.

3.1.6 De examencommissie kan de aanwijzing om gewichtige redenen ongedaan maken.

3.1.7 De examinatoren verstrekken de examencommissie de gevraagde inlichtingen.

Hoofdstuk 4 Onderwijsonderdelen, tentamens en practica

Artikel 4.1 Vorm van de tentamens

4.1.1 De vorm van de tentamens is vastgelegd in de e-studiegids. In bijzondere gevallen kan de examencommissie in overleg met de examiner besluiten dat het tentamen in een andere vorm dan aangegeven zal plaatsvinden. De examiner maakt ten minste 25 werkdagen voor het afnemen van het tentamen namens de examencommissie bekend op welke wijze dit zal worden afgenomen.

4.1.2 De examiner kan op gemotiveerd verzoek van de student toestaan dat een tentamen op andere wijze wordt afgelegd dan in de e-studiegids is vastgelegd, onder meer in geval van een functiestoornis. Tegen de beslissing van de examiner kan bezwaar worden aangetekend bij de examencommissie. De examiner en de examencommissie beslissen binnen vijf werkdagen na ontvangst van het verzoek resp. het bezwaar.

Artikel 4.2 Aard van de tentamens

4.2.1 Elk tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.

4.2.2 De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk en ondubbelzinnig, en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.

4.2.3 Het tentamen is geschikt en dient uitsluitend om te onderzoeken of de student de kwaliteiten heeft verworven die tevoren als doel van de betrokken onderwijsseenheid zijn vastgesteld en zijn vastgelegd in de e-studiegids.

4.2.4 Het tentamen is zo specifiek dat alleen de studenten die de stof voldoende beheersen de vragen goed kunnen beantwoorden. Het tentamen is afgestemd op het niveau van de onderwijsseenheid.

4.2.5 De vragen en opgaven van een tentamen zijn zo evenwichtig mogelijk gespreid over de tentamenstof en representeren de onderwijsdoelen naar inhoud en vorm.

4.2.6 De vragen en opgaven van het tentamen hebben uitsluitend betrekking op de tevoren bekend gemaakte examenstof, waarvan de aard en omvang voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereid in hoofdzaak bekend worden gemaakt. Uiterlijk 20 werkdagen voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt. Indien het onderwijsonderdeel een duur van minder dan de gestelde termijn heeft, wordt de precieze omvang van de stof uiterlijk op de eerste dag van het onderdeel bekend gemaakt.

4.2.7 De duur van elk tentamen is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen/opgaven te beantwoorden.

Artikel 4.3 Kwaliteitsborging van tentamens

4.3.1 De werkwijze rond de kwaliteitsborging van tentamens is vastgelegd door de examencommissie.

4.3.2 De examencommissie beoordeelt steekproefsgewijs de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de tentamens. Het resultaat van de beoordeling wordt besproken met de betrokken examiner of examinatoren.

4.3.3 Daarnaast kan de examencommissie een onderzoek instellen naar de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van het tentamen wanneer evaluaties, klachten of resultaten hiertoe aanleiding geven.

4.3.4 De beoordeling van schriftelijke toetsen geschiedt aan de hand van te voren schriftelijk vastgestelde normen.

4.3.5 De examinerator c.q. examinatoren verstrekt (verstrekken) van ieder door hem (hen) afgenomen schriftelijk tentamen of schriftelijke toets een exemplaar met de gestelde vragen en opgaven aan de examencommissie.

4.3.6 Bij de in 4.3.2 en **Error! Reference source not found.**4.3.3 bedoelde beoordeling kan de examencommissie zich laten bijstaan door deskundigen.

Artikel 4.4 Data van de tentamens

4.4.1 Schriftelijke tentamens worden afgenomen op de tijdstippen, die ten minste 45 werkdagen voor de aanvang van het betreffende cursusjaar namens de examencommissie zijn vastgesteld en bekendgemaakt, gehoord de desbetreffende examinatoren.

4.4.2 Van het bepaalde in het 4.4.1 kan worden afgeweken indien de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijze niet worden geschaad.

4.4.3 Mondelinge tentamens worden op een door de desbetreffende examinerator/examinatoren te bepalen tijdstip afgenomen, na overleg met de betrokken student.

4.4.4 Het bepaalde in 4.4.3 is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op toetsingen die anders dan schriftelijk of mondeling plaats vinden.

Artikel 4.5 Toegangseisen voor onderwonderdelen, tentamens en practica

4.5.1 Indien een opleiding aanvullende voorwaarden met betrekking tot voorkennis kent voor deelname aan onderwonderdelen of practica van de opleiding worden deze omschreven in de bijlage bij deze regels en richtlijnen.

4.5.2 Indien de opleiding voorwaarden kent voor de deelname aan (her)tentamens worden deze omschreven in de bijlage bij deze regels en richtlijnen. De examinerator vergewist zich ervan dat is voldaan aan de voorwaarden voor toelating tot het tentamen die zijn vastgelegd dan wel voortvloeien uit de wet of een andere universitaire regeling.

4.5.3 Indien de opleiding voorwaarden kent voor de deelname aan en/of de beoordeling van onderzoekstages worden deze omschreven in de bijlage bij deze regels en richtlijnen.

4.5.4 Indien deelname aan keuzeonderdelen van de bacheloropleiding die door de opleiding worden verzorgd beperkt is, wordt de volgorde van plaatsing bepaald door de mate van studievertraging, met dien verstande dat studenten die hun propedeuse in één jaar hebben gehaald en die verder ook geen studievertraging kennen als eersten worden geplaatst.

Artikel 4.6 Toelating tot tentamens van de postpropedeutische fase

4.6.1 De examencommissie kan een student toegang verlenen tot het afleggen van een of meer onderdelen van het bachelorexamen voordat hij het propedeutisch examen van de opleiding met goed gevolg heeft afgelegd.

4.6.2 Ten behoeve van het verlenen van toegang tot onderdelen van het bachelor examen als bedoeld in 4.6.1, kan de examencommissie een studieplan van de student verlangen. Indien de examencommissie een studieplan van de student verlangt, is dit vastgelegd in de bijlage.

Artikel 4.7 Aanmelding voor onderwijsonderdelen en hertentamens

4.7.1 De student participeert actief in alle activiteiten van een onderwijsonderdeel en maakt gebruik van de eerste (deel)tentamengelegenheid.

4.7.2 Aanmelding voor een onderwijsonderdeel of hertentamen is noodzakelijk.

4.7.3 Deze aanmelding vindt plaats volgens een door de faculteit voorgeschreven procedure, uiterlijk 10 kalenderdagen voordat het onderwijsonderdeel of hertentamen zal plaatsvinden, tenzij bij de bekendmaking anders wordt vermeld.

4.7.4 Per onderwijsonderdeel wordt één tentamengelegenheid plus één hertentamengelegenheid geboden. Indien de student niet bij één van deze gelegenheden slaagt, zal de examencommissie bepalen of er nog een extra gelegenheid wordt geboden en zo ja, onder welke voorwaarden. De student moet daartoe via de studieadviseur een verzoek indienen.

Artikel 4.8 Terugtrekking van tentamens

4.8.1 Alleen in geval van persoonlijke omstandigheden, ter beoordeling door de examencommissie, is terugtrekking mogelijk tussen het moment van verstrijken van de aanmeldingstermijn en het begin van het tentamen.

4.8.2 Als een student die zich heeft aangemeld en zich niet heeft teruggetrokken het tentamen niettemin niet aflegt, dan wordt de tentamengelegenheid geacht benut te zijn.

Artikel 4.9 Het afnemen van de (mondelijke) tentamens

4.9.1 Elk tentamen wordt afgenomen door de examinerator of examineratoren die daartoe door de examencommissie is of zijn aangewezen.

4.9.2 Mondelijke tentamens worden in de regel door één examinerator afgenomen. Op verzoek van de student kan het mondeling tentamen worden afgenomen door twee of meer examineratoren.

4.9.3 De examencommissie kan besluiten dat een bepaald mondeling tentamen door meer personen tezamen zal worden afgelegd indien de te examineren personen daarmee instemmen.

Artikel 4.10 Orde tijdens een tentamen

4.10.1 De betrokken examinerator of examineratoren dragen er zorg voor dat ten behoeve van de schriftelijke tentaminering zo nodig surveillanten worden aangewezen die erop toezien dat het tentamen in goede orde verloopt.

4.10.2 De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart of wettig legitimatiebewijs.

4.10.3 Studenten worden tot uiterlijk 30 minuten na de vastgestelde aanvangstijd toegelaten tot de ruimte waarin het tentamen wordt afgenomen en kunnen niet eerder dan een uur voor het vastgestelde eindtijdstip van het tentamen het afleggen daarvan beëindigen, tenzij de examinerator daarvoor toestemming geeft.

4.10.4 Aanwijzingen van de examencommissie c.q. de examinerator(en) of surveillant(en), die voor de aanvang van het tentamen zijn bekendgemaakt, alsmede aanwijzingen die tijdens het tentamen en onmiddellijk na afloop daarvan worden gegeven, dienen door de student te worden opgevolgd.

4.10.5 Communicatieapparatuur, waaronder mobiele telefoons, dient gedurende het afnemen van het tentamen volledig te zijn uitgeschakeld. Elektronische apparatuur mag niet worden gebruikt zonder expliciete toestemming van de examinerator voor aanvang van het tentamen.

4.10.6 Een student die niet voldoet aan de in 4.10.1 t/m 4.10.5 gestelde verplichtingen, kan door de examencommissie c.q. de examiner(en) worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende tentamen. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een definitief besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

4.10.7 De examiner stelt de examencommissie onverwijld schriftelijk in kennis van een maatregel genomen op grond van het bepaalde in 4.10.6.

Artikel 4.11 Orde tijdens een practicum

4.11.1 De practicumleiding zorgt ervoor dat ten behoeve van de practicumproeven zonodig assistenten worden aangewezen, die erop toezien dat het practicum in goede orde verloopt.

4.11.2 De student is verplicht zich op verzoek van of vanwege de examencommissie te legitimeren met zijn collegekaart of wettig legitimatiebewijs.

4.11.3 De student is verplicht de aanwijzingen van de practicumleiding die voor of tijdens het practicum worden gegeven, onverwijld op te volgen.

4.11.4 Een student die niet voldoet aan de in 4.11.2 of 4.11.3 gestelde verplichtingen, kan door de examencommissie worden uitgesloten van verdere deelname aan het desbetreffende practicum. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

4.11.5 De examiner stelt de examencommissie onverwijld schriftelijk in kennis van een maatregel genomen op grond van het bepaalde in 4.11.4.

Artikel 4.12 Beoordeling van het tentamen

4.12.1 De beoordeling van schriftelijke tentamens en practica geschiedt aan de hand van tevoren vastgestelde en eventueel naar aanleiding van het te beoordelen werk bijgestelde normen.

4.12.2 De wijze van beoordeling is zodanig dat de student kan nagaan hoe het cijfer van zijn tentamen of practicum tot stand is gekomen.

4.12.3 De beoordeling van de tentamens of practica wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 tot 10; afronding op een half is echter mogelijk met uitzondering van het cijfer 5½.

De betekenis van de cijfers is als volgt:

1 = zeer slecht	6 = voldoende
2 = slecht	7 = ruim voldoende
3 = zeer onvoldoende	8 = goed
4 = onvoldoende	9 = zeer goed
5 = juist onvoldoende	10 = uitmuntend

Tevens zijn de volgende beoordelingen in woorden mogelijk:

- Goed;
- Voldoende;
- Onvoldoende;
- Voldaan
- Incompleet;
- Niet deelgenomen.

4.12.4 De beoordeling van een deoltoets kan, in tegenstelling tot het in 4.12.3 gestelde, worden uitgedrukt in een decimaal cijfer tussen 1.0 en 10.0.

4.12.5 Indien een tentamen in de vorm van deoltoetsen wordt afgelegd, dient voor elk onderdeel ten minste het cijfer 5.0 te worden behaald. Indien een deoltoets een practicum omvat, dient voor de betreffende deoltoets ten minste het cijfer 6.0 te worden behaald, tenzij anders vermeld wordt.

4.12.6 De beoordeling van practica (inclusief stages) geschiedt op grond van een practicumverslag van de student, de door hem bij het practicum getoonde praktische vaardigheden en/of een mondelinge presentatie over de resultaten van het praktisch werk, dit alles in het licht van het vooraf gestelde leerdoel.

4.12.7 Ingeval in hetzelfde tentamen of practicum een of meer onderdelen al dan niet op dezelfde tijd door meer dan één examinator worden beoordeeld, beoordelen die examinatoren aan de hand van dezelfde normen. Zo nodig wijst de examencommissie een voor het examineren eerstverantwoordelijke examinator aan.

4.12.8 De beoordeling van een bachelor-afstudeerverslag, al of niet met bijbehorende presentatie, geschiedt door twee personen, waarvan minimaal één als examinator door de examencommissie is aangewezen. Een van de beoordelaars is specifiek deskundig op het gebied van het onderwerp.

4.12.9 De beoordeling van een master-afstudeerverslag (master's thesis) geschiedt door ten minste twee personen, waarvan minimaal één als examinator, verbonden aan de opleiding of faculteit, door de examencommissie is aangewezen. Tenminste één van de beoordelaars dient niet direct bij de begeleiding van de student betrokken geweest te zijn. Indien de beoordelaars niet tot overeenstemming kunnen komen, dan wijst de examencommissie een derde beoordelaar aan. De derde beoordelaar heeft de beslissende stem. Het verslag wordt publiekelijk gepresenteerd met gelegenheid tot discussie.

Artikel 4.13 Geldigheidsduur van tentamens

De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens die in de OER is vastgelegd wordt op verzoek van de student door de examencommissie, gehoord de betrokken examinator, steeds met maximaal één jaar verlengd indien er sprake is van persoonlijke omstandigheden en daarnaast de leerdoelen van de onderwijseenheid niet ingrijpend zijn veranderd.

Artikel 4.14 Inzage en nabespreking

4.14.1 Gedurende de in de OER genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.14.2 De examenopgaven mogen door de examinandus na afloop van het tentamen worden meegenomen, tenzij examinator(en) of surveillant(en) dit niet toestaan.

Artikel 4.15 Vrijstelling van het afleggen van tentamens en van deelneming aan praktische oefeningen

4.15.1 Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een tentamen, practicum of examen wordt door de student schriftelijk en met redenen omkleed ingediend bij de examencommissie.

4.15.2 De examencommissie hoort de desbetreffende examinatoren alvorens te beslissen over het verzoek.

4.15.3 Een besluit de vrijstelling geheel of gedeeltelijk niet te verlenen, wordt door de examencommissie niet genomen dan nadat de verzoeker in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord.

4.15.4 Een gehele of gedeeltelijke vrijstelling heeft tot gevolg dat voor dat vak of het gedeelte daarvan geen cijfer wordt vastgesteld, maar dat het als “vrijstelling” wordt vermeld op de cijferlijst behorende bij de examendocumenten.

4.15.5 De examencommissie beslist binnen 20 werkdagen na ontvangst van het verzoek. De student wordt onverwijld van de beslissing in kennis gesteld. Indien de examencommissie niet heeft beslist binnen de genoemde termijn dan wordt het verzoek geacht te zijn ingewilligd.

Artikel 4.16 Bewaartermijnen

4.16.1 Het tentamen en de in het kader van dit tentamen gemaakt werk wordt gedurende een termijn van ten minste twee jaar bewaard.

4.16.2 Het eindwerkstuk van een student wordt, inclusief beoordelingsformulier, gedurende een termijn van ten minste zeven jaar bewaard.

4.16.3 De besluiten van de examencommissie alsmede de uitslagen van afgelegde tentamens en examens worden deugdelijk geregistreerd. Tot de geregistreerde gegevens hebben uitsluitend diegenen toegang aan wie daarvoor toestemming is verleend door de examencommissie.

4.16.4 De uitslagen van tentamens worden gedurende ten minste dertig jaar bewaard.

Hoofdstuk 5 Examens en getuigschriften

Artikel 5.1 Vaststelling van de uitslag van het propedeutisch examen

5.1.1 De examinandus is voor het propedeutisch examen van de opleiding geslaagd indien de examencommissie heeft vastgesteld dat de tentamens zodanig zijn afgelegd dat alle onderdelen van het examen met voldoende resultaat (cijfer 6.0 of hoger) zijn behaald, onverminderd het bepaalde krachtens Artikel 4.15 van deze regeling.

5.1.2 Indien de opleiding een afwijkende slaagregeling voor het propedeutisch examen kent staat deze vermeld in de bijlage van deze regels en richtlijnen.

Artikel 5.2 Vaststelling van de uitslag van bachelorexamen

5.2.1 De examinandus is voor het bachelorexamen van de opleiding geslaagd indien de examencommissie met inachtneming van Artikel 4.15, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het bachelorexamen met voldoende resultaat (cijfer 6.0 of hoger) zijn afgelegd.

5.2.2 Indien de opleiding een afwijkende slaagregeling voor het bachelorexamen kent staat deze vermeld in de bijlage van deze regels en richtlijnen.

Artikel 5.3 Vaststelling van de uitslag van masterexamen

5.3.1 Overeenkomstig artikel 4.10.2 van de OER kan een ondervraging, een onderzoek als bedoeld in Artikel 4.2.1, van de examinandus ter zitting van de examencommissie deel uitmaken van het masterexamen.

5.3.2 De examinandus is voor het masterexamen van de opleiding geslaagd indien de eventuele ondervraging genoemd in 5.3.1 heeft plaatsgevonden en de examencommissie met inachtneming van Artikel 4.12.4, en Artikel 4.15, heeft vastgesteld, dat alle onderdelen van het masterexamen met voldoende resultaat (cijfer 6.0 of hoger) zijn afgelegd.

Artikel 5.4 Aanmelding voor de uitreiking van het getuigschrift

5.4.1 Uitreiking van het getuigschrift van de propedeuse vindt automatisch plaats nadat voldaan is aan de vereisten van het propedeutisch programma. De uitreikingsdata worden door de opleiding vastgelegd en gepubliceerd.

5.4.2 De examinandus meldt zich ten minste 25 werkdagen voor de verwachte datum van het bachelor- of masterexamen bij de facultaire onderwijsadministratie. Mogelijke uitreikingsdata worden door de opleiding vastgelegd en gepubliceerd.

5.4.3 Overeenkomstig Artikel 4.10.4 van de OER kan de examinandus de examencommissie verzoeken het examen en/of de uitreiking van het getuigschrift uit te stellen.

Artikel 5.5 Goedkeuring van examenprogramma's en keuzeonderdelen

Een verzoek tot goedkeuring van een examenprogramma als bedoeld in Artikel 7.3d van de wet dient schriftelijk en gemotiveerd bij de examencommissie te worden ingediend. De examencommissie beslist binnen dertig werkdagen na ontvangst van het verzoek. Bij het uitblijven van een besluit binnen deze termijn wordt de examencommissie geacht de gevraagde toestemming te hebben verleend.

Artikel 5.6 Uitsluiting van de opleiding of bepaalde onderdelen daarvan

5.6.1 Als een student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de gevolgde opleiding de student opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening, dan brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur omtrent het weigeren dan wel beëindigen van de inschrijving van de betrokken student voor de opleiding.

5.6.2 Indien de student, als bedoeld in 5.6.1 is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan de opleiding waarvoor de inschrijving met toepassing van Artikel 7.42a, eerste lid, van de wet is beëindigd, dan brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur of het de student kan worden toegestaan die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding te volgen.

5.6.3 De examencommissie brengt een advies als bedoeld in 5.6.1 en 5.6.2 uit binnen tien werkdagen nadat daarom is verzocht.

Artikel 5.7 Getuigschrift en supplement

5.7.1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan, een getuigschrift uitgereikt. Op dit getuigschrift worden de gegevens vermeld als omschreven in Artikel 7.11, tweede lid, van de wet.

5.7.2 Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt.

5.7.3 De examencommissie voegt aan een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde afsluitend examen een supplement toe. Per getuigschrift wordt één supplement toegevoegd.

5.7.4 Het getuigschrift wordt opgesteld in het Nederlands of het Engels. Tevens wordt er een certificaat opgesteld in het Latijn. Het getuigschrift en het certificaat worden namens de examencommissie ondertekend door de voorzitter en een tweede lid van deze examencommissie. Bij ontstentenis of afwezigheid van de voorzitter ondertekent een van de andere leden het getuigschrift en certificaat.

5.7.5 Degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan overeenkomstig door het College van Bestuur vast te stellen regels de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan overeenkomstig Artikel 4.10.4 van de OER.

5.7.6 Het supplement wordt opgesteld in het Nederlands of het Engels en voldoet aan het Europees overeengekomen standaardformat.

5.7.7 Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in 5.7.1 kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd.

Artikel 5.8 Examenjudicium

5.8.1 De examencommissie verbindt aan de uitslag van het examen een eindoordeel over de verrichtingen van de geëxamineerde. Dit oordeel is gebaseerd op het gemiddelde van de cijfers die zijn behaald voor de tot het examen behorende onderwijseenheden gewogen naar studielast.

5.8.2 Aan de uitslag van een examen kan naar het oordeel van de examencommissie het predicaat “cum laude” (‘met lof’) of “summa cum laude” (‘met veel lof’) worden verbonden, indien voldaan is aan de eisen gesteld in Artikel 4.12 van de OER.

Woordelijke beoordelingen, als vastgelegd in 4.12.3, worden niet meegewogen in de bepaling van het gewogen gemiddelde.

5.8.3 Indien het predicaat “cum laude” of “summa cum laude” is toegekend, wordt dit vermeld op het getuigschrift.

Artikel 5.9 Bewaartermijnen

De uitslagen van examens zijn openbaar. De examenregisters waarin de uitslagen van de examens zijn vermeld worden voor altijd bewaard.

Hoofdstuk 6 Fraude, onregelmatigheid en plagiaat

Artikel 6.1 Meegebrachte teksten

6.1.1 Wanneer een student bij het afleggen van een tentamen gebruik mag maken van een meegebrachte tekst mag deze tekst geen aantekeningen bevatten, tenzij expliciet toegestaan door de examinator.

6.1.2 Onder aantekeningen in de zin van het vorige lid worden niet verstaan:

- onderstrepingen, arceringen en markeringen met fluorescerende stift;
- verwijzingen naar literatuur, mits dit expliciet voor een bepaald tentamen is toegestaan;
- randwoorden die door de uitgever zijn aangebracht.

Artikel 6.2 Door de examinator te treffen maatregelen

6.2.1 In geval van een onregelmatigheid of fraude of verstoring van de orde tijdens het tentamen of volgen van een practicum kan de examinator of practicumleiding een student onmiddellijk uitsluiten van verdere deelneming aan het tentamen of practicum. De examinator kan voorwerpen die de student bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de onregelmatigheid of fraude onder zich nemen.

6.2.2 Een student is verplicht voorwerpen die hij/zij bij zich heeft en die van belang kunnen zijn voor de beoordeling van een onregelmatigheid of fraude, op verzoek van de examinator ten behoeve van die beoordeling aan de examinator af te staan. De ingenomen voorwerpen worden binnen een redelijke termijn aan de student teruggegeven.

6.2.3 Indien de examinator, onverminderd het bepaalde in 6.2.1, van mening is dat naar aanleiding van een geconstateerde onregelmatigheid of fraude ten aanzien van een student een maatregel, anders dan onmiddellijke uitsluiting van verdere deelneming aan het tentamen, dient te worden opgelegd, dan neemt hij contact op met de examencommissie.

6.2.4 De examinator is verplicht onregelmatigheden en fraude schriftelijk te melden bij de voorzitter van de examencommissie.

Artikel 6.3 Door de examencommissie te treffen sancties bij onregelmatigheden en fraude

6.3.1 In geval van een onregelmatigheid of fraude bij een tentamen of praktische oefening kan de examencommissie de examinator, practicumleiding, de student, surveillanten en anderen horen.

6.3.2 De maatregelen die de examencommissie kan opleggen zijn:

- a) het vervallen verklaren van de uitslag van het tentamen of als uitslag van het tentamen een 1 vaststellen;
- b) het uitsluiten van het deelnemen aan het tentamen ten aanzien waarvan de onregelmatigheid of fraude is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar;
- c) het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer andere tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar,
- d) het uitsluiten van het deelnemen aan tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar;

- e) tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd, waaronder mede worden begrepen werkstukken, papers en scripties, kunnen op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding.

6.3.3 Bij ernstige fraude kan, op voorstel van de examencommissie, het College van Bestuur de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

Artikel 6.4 Te treffen maatregelen naar aanleiding van plagiaat¹

6.4.1 De examinerator kan een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht waarbij aantoonbaar plagiaat geconstateerd is ongeldig verklaren. Wanneer de examinerator plagiaat op deze wijze afdooft, deelt hij/zij dat zo spoedig mogelijk mee aan de voorzitter van examencommissie.

6.4.2 Indien de examinerator van mening is dat een student naar aanleiding van de geconstateerde plagiaat een ordemaatregel anders dan ongeldigverklaring dient te worden opgelegd, dan neemt hij contact op met de examencommissie.

6.4.3 Wanneer de examinerator naar aanleiding van plagiaat de examencommissie vraagt een ordemaatregel op te leggen, dan stelt de examinerator het desbetreffende werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht ter beschikking van de examencommissie.

6.4.4 In geval van verdenking van plagiaat kan de examencommissie de examinerator, de docent, de student en anderen horen.

6.4.5 Als ordemaatregel kan de examencommissie besluiten:

- a) een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht ongeldig te verklaren;
- b) van de betrokken student gedurende ten hoogste één jaar geen werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht als ten aanzien waarvan plagiaat is geconstateerd te accepteren, met inbegrip van werkstukken enz. die met goed gevolg aan een andere faculteit of andere instelling van hoger onderwijs zijn afgerond, en de betrokkene uit te sluiten van deelneming aan de voorbereiding of uitvoering van dergelijke werkstukken, papers, scripties of onderzoekopdrachten;
- c) en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd kunnen op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding.
- d) Bij ernstige fraude kan het College van Bestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.

¹ <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/plagiaat.html>

Hoofdstuk 7 Het studiebegeleidingsplan en bindend studieadvies

Artikel 7.1 Dossiervorming

7.1.1 De examencommissie houdt van iedere student die is ingeschreven voor de bacheloropleiding en op grond van de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden 2013 daarvoor in aanmerking komt een BSA-dossier bij.

7.1.2 In het dossier wordt een aanduiding van de persoonlijke omstandigheden van de student als bedoeld in Artikel 7.8b, derde lid, van de wet opgenomen, alsmede indien van toepassing het aan de persoonlijke omstandigheden aangepaste studieplan dat de student in overleg met de studieadviseur heeft vastgelegd.

7.1.3 Elke student heeft het recht zijn dossier, bedoeld onder 7.1.1, in te zien en daaraan desgewenst zijn bezwaren tegen de inhoud van hetgeen daarin is opgenomen, toe te voegen.

Artikel 7.2 Het advies

De examencommissie brengt het advies namens het bestuur van de faculteit uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent is bepaald in de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden².

² <http://www.reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/regeling-bindend-studieadvies.html>

Hoofdstuk 8 Klachten en beroepen

Artikel 8.1 Indiening

8.1.1 Een student dient een klacht of een administratief beroep als bedoeld in artikel 7.61, eerste lid, van de wet, in vanwege een genomen beslissing, of ontbreken van een beslissing, van de examencommissie of van een of meer van de door haar aangewezen examinatoren in bij het College van Beroep voor de examens.

8.1.2 De termijn voor het schriftelijk indienen van een administratief beroep als bedoeld in bedraagt 30 werkdagen na de schriftelijke bekendmaking van het besluit waartegen het administratief beroep zich richt.

Artikel 8.2 Behandeling van klachten

Klachten worden behandeld conform de bestaande procedures zoals opgenomen in de Regeling ombudsfunctionaris³, de Regeling overige klachten⁴, het Reglement van orde van het College van Beroep voor de examens⁵ en de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 8.3 Behandeling van beroepen

Administratieve beroepen worden behandeld conform de bestaande procedures. Deze zijn opgenomen in het Reglement van orde van het College van beroep voor de examens⁵ en het Studentenstatuut⁶.

³ <http://reglementen.leidenuniv.nl/rechtsbescherming/regeling-ombudsfunctionaris.html>

⁴ <http://reglementen.leidenuniv.nl/rechtsbescherming/regeling-overige-klachten.html>

⁵ <http://reglementen.leidenuniv.nl/rechtsbescherming/reglement-van-orde-college-van-beroep-voor-de-examens.html>

⁶ <http://reglementen.leidenuniv.nl/onderwijs-onderzoek/studentenstatuut.html>

Hoofdstuk 9 Jaarlijkse verslaglegging

Artikel 9.1 Verslaggeving

9.1.1 De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan het faculteitsbestuur.

9.1.2 Het verslag voldoet aan de door het College van Bestuur vastgestelde eisen, en omvat in elk geval de voornaamste besluiten van de examencommissie alsmede een beschrijving van de wijze waarop de examencommissie haar taak ten aanzien van de kwaliteitsborging van tentamens heeft vervuld.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 10.1 Bijzondere omstandigheden

10.1.1 In gevallen waarin deze regels en richtlijnen niet voorzien beslist de examencommissie.

10.1.2 Indien in bijzondere gevallen onverkorte toepassing van hetgeen in deze regels en richtlijnen is bepaald tot evidente onbillijkheid leidt, is de examencommissie bevoegd anders te besluiten.

Artikel 10.2 Wijzigingen in deze regels en richtlijnen

Wijzigingen die van toepassing zijn op het lopende studiejaar worden slechts toegepast, indien de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad. Wijzigingen kunnen bij enkelvoudige meerderheid van stemmen door de examencommissie worden vastgesteld.

Artikel 10.3 Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 31 augustus 2015

Vastgesteld op 31 juli 2015